

List opatření

Základní charakteristiky opatření

ID opatření	CZE30700003
Název opatření v plánu povodí	Provázání koncepcí a datových základů
Číslo opatření v kapitole plánu povodí	003
Podkapitola v kapitole V.1 NPP	7
Dílčí povodí	CZE
Typ opatření	doplňkové
Podtyp opatření	-
Typ listu opatření*	C
Vliv 1	Vypouštění komunálních odpadních vod, odlehčovací komory, průmyslová vypouštění
Vliv 2	Odtok z urbanizovaných území
Vliv 3	Veřejné vodovody
Klíčový typ opatření 1	Opatření k prevenci a omezení šíření znečišťujících látek z městských oblastí, dopravy a stavební infrastruktury do prostředí.
Klíčový typ opatření 2	Efektivnost využívání vody, technická opatření pro zavlažování, průmysl, energetiku a domácnosti.
Klíčový typ opatření 3	
Jiný klíčový typ (specifikace)	
Ukazatel a stav vodního útvaru 1	sloučeniny dusíku
Ukazatel a stav vodního útvaru 2	formy fosforu
Ukazatel a stav vodního útvaru 3	
Ukazatel a stav vodního útvaru 4	
Ukazatel a stav vodního útvaru 5	
Efekt na chráněnou oblast 1	Oblast citlivá na živiny (celá ČR)
Efekt na chráněnou oblast 2	Odběr vody pro lidskou spotřebu
Efekt na chráněnou oblast 3	

Parametry opatření

Popis současného stavu

Podle § 4 zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoVaK“), zajišťuje kraj zpracování „plánu rozvoje vodovodů a kanalizací“ (dále jen „PRVK“) pro své území. PRVK kraj také následně schvaluje a průběžně aktualizuje (četnost si řídí sám kraj). Při zpracování aktualizací PRVK se vychází z návrhů změn, které předkládají obce. Podle § 4 odst. 3 se má při zpracování návrhu a aktualizací PRVK vycházet mimo jiné z národních plánů povodí (dále jen „NPP“). Podle § 4 odst. 6 má být PRVK podkladem pro zpracování plánu dílčího povodí (dále jen „PDP“). PDP pořizují správci povodí ve spolupráci s krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady jednou za 6 let. Jelikož PRVK řeší koncepci technické infrastruktury a PDP zase požadavky na infrastrukturu, aby byla zajištěna ochrana povrchových a podzemních vod, je třeba oba tyto dokumenty mezi sebou lépe provázat. Je však třeba říci, že i nyní je za správnost změn koncepce PRVK ve smyslu požadavku na dosažení cílů ochrany vod versus možné zhoršení stavu vod zodpovědný krajský vodoprávní úřad.

Obce jsou často ovlivněny změnou komunální politiky, dotačními tituly, vztahy s okolními obcemi a nabídkami firem, tudíž se jejich koncepce mění často. Při podávání žádostí obcí o změnu nejsou většinou dodrženy všechny stávající legislativní požadavky a někdy se jedná jen o názor obce bez podrobnějšího odborného posouzení. Původní celorepublikové koncepční a technicko-ekonomická řešení se tak během let začalo vytrácet, jelikož obce často namísto společných provozně výhodných a spolehlivějších řešení vyžadují svá vlastní individuální. K této volbě přistupují často i kvůli předpokládané nižší ceně vodného či stočného a v některých případech se i odpojují od nadobecních systémů.

Vzhledem k tomu, že realizace výstavby vodovodů a kanalizací je závislá na dotačních titulech, je důležité je nastavit tak, aby byly vždy preferovány návrhy systémové, jejichž provoz dokáže splnit náročné požadavky a mnohem lépe přispívá k ochraně povrchových a podzemních vod. Změna ze systémového odkanalizování na zcela individuální řešení nesmí být podporována vůbec.

Plány povodí, respektive cíle ochrany vod, stále ještě nejsou příliš zažité a obce ani úřady je při úvaze o změně koncepce odkanalizování a čištění odpadních vod neberou v potaz, a to i přesto, že v § 4 ZoVaK je uvedeno, že PRVK je v souladu s příslušnými NPP a PDP.

Stávající způsob zpracování celkových a dílčích aktualizací PRVK je na krajích velmi rozdílný. Často největším problémem je zjistit aktuální stav technické infrastruktury, zejména jejího zákresu a bilančních údajů. Spoléhá se přitom na podklady z územně analytických podkladů (ÚAP) a podklady od vlastníků a provozovatelů. Tento způsob ovšem selhává, jelikož ÚAP jsou napříč ORP ve velmi rozdílném stavu a značně záleží, kdo a jak o ně pečuje a jaké do nich dostává podklady. Sehnat všechny kolaudační souhlasy a hlavně dokumentaci skutečného provedení je prakticky nemožné. Ne všichni vlastníci a provozovatelé chtějí zákresy poskytnout. Podobné je to i s bilančními údaji a kapacitami objektů. Zde se jeví jako nejlepší využít stávající majetkovou a provozní evidenci (MPE).

Tyto zdroje lze vzájemně provázet pomocí identifikátorů. Už nyní tomu tak částečně je, nicméně bez zpětné kontroly a bez možnosti vzniku databázové vazby 1:N. Provázání těchto dat je velmi důležité pro zjednodušení mnoha úloh ať pro procesy plánování v oblasti vod či aktualizaci PRVK nebo srážkoodtokové modely a generely odvodnění. Například znalost počtu obyvatel připojených v současnosti na kanalizaci a ČOV na úrovni části obce je stěžejní při posuzování významnosti vlivu a návrhu opatření. PRVK (databázová i mapová část současného stavu) by mohla být po propojení s MPE aktualizována každý rok automaticky.

Návrh opatření

- 1) Apelovat na povinnost aktualizovat v rámci dílčích změn PRVK i aktuální stav systémů zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod.
- 2) Zajistit provázání stávajících datových základů MPE, PRVK, odběrů a vypouštění (povolení k nakládání s vodami i hlášení). Nejlépe formou geodatabáze včetně prostorových dat. Databáze musí mít automatickou kontrolu ukládaných záznamů (kontrola správnosti vyplněných údajů). Stanovit v legislativě strukturu GIS pro vodovodní a kanalizační systémy a povinnost ji odevzdávat.

Cyklus plánů, ve kterém bylo opatření navrženo	3
Nositel opatření	1) MZe 2) MZe ve spolupráci s MŽP
Partnerská organizace	Kraje, ORP
Náklady investiční [tis. Kč]	
Náklady provozní [tis. Kč/rok]	
Způsob financování	
Financování z fondů EU	
Možné překážky	
Předpokládané zahájení opatření [rok]	2021
Rok (období) předpokládané realizace opatření [rok]	2024
Předpokládaný rok zlepšení [rok]	2024